

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij brief van 6 december 2017 door mevrouw A, hierna te noemen klaagster, ingediende klacht tegen de heer drs. B, hierna te noemen verweerder, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in het NIP-register A&O-psycholoog NIP en Psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift met bijlagen d.d. 6 december 2017;
- het verweerschrift met bijlagen d.d. 17 januari 2018;
- de brief van klaagster van 21 februari 2018 waarin zij aandringt op mondelinge behandeling;
- de brief van de secretaris van het College aan klaagster van 7 maart 2018 waarin gemotiveerd aan klaagster wordt gemeld dat de zaak schriftelijk zal worden behandeld;
- de brief van de secretaris aan verweerder van 7 maart 2018.

De behandeling van de klacht heeft buiten aanwezigheid van partijen plaatsgevonden ter zitting van het College van 14 maart 2018. Aldaar is nogmaals de wens van klaagster besproken de zaak mondeling (dat wil zeggen in aanwezigheid van partijen) te behandelen. Het College heeft – na overleg in raadkamer – besloten aan die wens geen gevolg te geven aangezien het College zich op basis van de thans aanwezige stukken voldoende geïnformeerd acht om een beslissing op de klacht te kunnen geven. Een en ander is in overeenstemming met artikel 2.3.6. van het RvT.

II De feiten

Op grond van de stukken kan van het volgende worden uitgegaan:

- a. Verweerder is werkzaam als registerpsycholoog A&O bij C (hierna te noemen het bureau).
- b. Klaagster geboren in 1973 is binnen de gemeente Y. (hierna te noemen de gemeente) op een Werk Ervarings Plek geplaatst. Dit was geen succes. Vervolgens is klaagster door de gemeente gewezen op haar plicht in het kader van de Participatiewet aan re-integratie mee te werken.
- c. In dat kader is klaagster door de medisch secretaresse van het bureau bij brief van 2 februari 2017 uitgenodigd voor een psychisch belastbaarheidsonderzoek. In deze brief staat onder meer vermeld dat als klaagster niet op deze afspraak verschijnt dit gemeld zal worden bij de gemeente en dat dit gevolgen voor haar kan hebben.
- d. Vervolgens heeft er door verweerder op verzoek van de gemeente op 10 februari 2017 een Psychisch Belastbaarheidsonderzoek van klaagster plaatsgevonden. Dit onderzoek heeft klaagster als zeer belastend ervaren.
- e. Verweerder heeft aan de hand van zijn bevindingen een eerste voorlopige en inhoudelijke rapportage opgesteld (hierna te noemen de eerste rapportage) en deze omstreeks 14 februari 2017 aan klaagster gemaild. In deze eerste rapportage is opgenomen dat verweerder het toestandsbeeld en daarmee de belastbaarheid onvoldoende kan beoordelen gelet op de massale kwetsbaarheid en het basale gevoel van onveiligheid dat door klaagster tijdens het onderzoek wordt ervaren. Deze eerste rapportage wordt als hier herhaald en ingelast beschouwd.
- f. Klaagster heeft bij brief van 16 februari 2017 gereageerd op de eerste rapportage. Zij was niet akkoord met de inhoud daarvan. Zij heeft in die brief verklaard meer tijd nodig te hebben voor een inhoudelijke reactie omdat zij een lijst met punten wil onderzoeken op hun juistheid.
- g. Verweerder heeft in verband met een door de gemeente gestelde tijdslimiet op 22 februari 2017 een tweede korte rapportage met daarin alleen procesinformatie opgesteld (hierna te

noemen de tweede rapportage) die hij aan de gemeente heeft gezonden. Die rapportage luidt – voor zover hier van belang – als volgt:

“(....)

1. *Vraagstelling*

Onderzoek naar de psychische belastbaarheid in relatie tot arbeid of andere vormen van activering.

2. (....)

3. *Verloop*

Er heeft volgens planning onderzoek plaatsgevonden. Op basis van de onderzoeksgegevens is een voorlopige rapportage opgesteld en deze is naar betrokkene verzonden. Naar aanleiding van deze voorlopige rapportage heeft betrokkene schriftelijk gereageerd. In deze schriftelijke reactie geeft mevrouw aan het met veel punten in de rapportage niet eens te zijn.

Tevens geeft zij aan meer tijd nodig te hebben om inhoudelijk op deze punten in te gaan en dit schriftelijk te zullen doen. Aangezien mijn inschatting is dat dit geruime tijd in beslag zal nemen heb ik besloten om de opdrachtgever via dit korte verslag op de hoogte te brengen van de situatie. Wanneer mevrouw inhoudelijk reageert zal worden beoordeeld of het mogelijk is de rapportage aan te passen. Voor dit moment wordt de rapportage als door mevrouw geblokkeerd beschouwd. Van de definitieve uitslag (aangepaste rapportage of blokkering) zal de opdrachtgever te zijner tijd op de hoogte worden gebracht.”

Klaagster heeft een kopie van deze tussentijdse rapportage ontvangen.

- h. Partijen hebben vervolgens heen en weer gemaïld over de inhoud van de eerste rapportage.
- i. Op 31 maart 2017 heeft verweerder aan klaagster gemeld dat hij de vragen van klaagster zo veel mogelijk beantwoord heeft, dat hij haar inhoudelijke reactie op de eerste rapportage afwacht en dat hij de rapportage vooralsnog niet verstuurt.
- j. Op 4 april 2017 heeft klaagster een brief aan verweerder gestuurd met 8 pagina's inhoudelijke wijzigingen die zij graag in de eerste rapportage ziet opgenomen. Zij heeft hierin nogmaals aangegeven zich tijdens het onderzoek onvoldoende veilig te hebben gevoeld. In de begeleidende brief heeft klaagster vermeld dat zij van haar recht gebruik gaat maken de rapportage – op conclusie en advies na – te laten blokkeren.
- k. Op 28 april 2017 heeft de directeur van het bureau - in antwoord hierop en na overleg met verweerder - aan klaagster geschreven dat er geen nader advies naar de gemeente uit zal gaan. Klaagster wil volgens de directeur dat verweerder zijn beoordeling wijzigt door te vermelden dat er sprake is van PTSS en dat hij daaraan de conclusie verbindt dat klaagster niet belastbaar is voor werk of sociale activering anders dan het voorzetten van studie of behandeling. Verweerder kan deze conclusie op basis van zijn bevindingen echter niet onderbouwen. Hij heeft met zijn conclusie in de eerste rapportage het best denkbare advies gegeven.
- l. Vervolgens heeft klaagster met de directeur van het bureau brieven gewisseld over de volgens haar ontstane misverstanden.
- m. Bij brief van 19 juli 2017 heeft klaagster verweerder verzocht om een afschrift van haar dossier.
- n. Bij brief van 21 juli 2017 heeft klaagster een brief gestuurd aan de directeur van het bureau met daarin een opsomming van klachten die zij heeft over verweerder en het bureau.
- o. Bij brief van 31 juli 2017 heeft de directeur geantwoord dat klaagster een afschrift van haar dossier op 14 augustus 2017 tegemoet kan zien. Voorts zal zij medio september een antwoord op haar klachtbrief krijgen. In deze brief staat voorts nog vermeld dat het de directeur spijt dat klaagster nog dagelijks de volgens haar “ziek makende” gevolgen van de procedure bij het bureau ervaart.
- p. Bij brief van 22 augustus 2017 heeft de directeur aan klaagster een antwoord gestuurd op haar brieven van 19 en 21 juli 2017. De klachten van klaagster worden in deze brief afgewezen. Bij deze brief is een kopie van het dossier van klaagster gevoegd. De directeur heeft in deze brief vermeld dat hij het betreurt dat het bureau en verweerder het gevoel van onveiligheid van klaagster niet weg hebben kunnen nemen en dat daarmee slechts een marginaal onderzoek plaats heeft kunnen vinden. Hij wenst klaagster toe dat zij haar rust zal kunnen hervinden en dat zij een bij haar capaciteiten en wensen passende plek in de maatschappij zal kunnen vinden.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerder in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen:

1. Hij heeft klaagster onnodig aan een onveilig onderzoek blootgesteld;
2. De klacht die klaagster op 21 juli 2017 bij het bureau indiende is niet serieus genomen;
3. In de communicatie is gebruik gemaakt van slachtofferbeschuldiging;
4. Hij heeft zo maar aangenomen dat klaagster de rapportage had geblokkeerd zonder dit met haar te checken.

Klaagster stelt hiertoe dat haar ziekteproces door het onderzoek van verweerder is verergerd. Klaagster heeft bij het onderzoek een rapportage overgelegd van haar psychiater gedateerd 30 juni 2011 en van haar klassiek homeopaat gedateerd 9 februari 2017. In laatstgenoemde brief staat als procedurevoorstel genoemd het belastbaarheidsonderzoek niet uit te voeren en anders zeer terughoudend te zijn met de belasting van patiënte tijdens het onderzoek vanwege ervaren onveiligheid. Verweerder heeft zich hieraan niet gehouden. Indien het onderzoek niet had plaatsgevonden had klaagster nu al gedeeltelijk in haar eigen inkomen kunnen voorzien. Klaagster is van mening dat zij door de door verweerder veroorzaakte terugval minimaal een jaar is teruggezet.

IV Het standpunt van verweerder

Verweerder heeft de klacht gemotiveerd betwist. Voor zover van belang voor de beoordeling van de klacht zal daarop in het onderstaande nader worden ingegaan.

V De overwegingen van het College

V.1. Klaagster heeft ter adstructie van haar stelling dat zij onnodig aan een onveilig onderzoek is blootgesteld aangevoerd dat de onderzoeksopdracht onduidelijk was en dat verweerder medische diagnoses en adviezen van haar behandelaars naast zich neer heeft gelegd. Klaagster heeft aan verweerder gezegd dat zij zich onveilig voelde. Verweerder heeft daarmee echter niets gedaan. Klaagster heeft tegen beter weten in meegewerkt aan het onderzoek op 10 februari 2017 omdat zij dacht dat zij anders geen uitkering zou krijgen.

Verweerder heeft aangevoerd dat hij aan het begin van het onderzoek de opdracht heeft genoemd en dat die voor klaagster en voor hem helder was, namelijk een onderzoek naar haar psychische belastbaarheid. Het was voor hem duidelijk dat klaagster gevoelens van onveiligheid ervoer. Hij heeft van klaagster op voorhand niet de brief toegestuurd gekregen van haar homeopaat. Klaagster heeft het bestaan van die brief tijdens het onderzoek echter wel genoemd. Daarnaast kon hij met de diagnose PTSS genoemd in een brief afkomstig van de psychiater van klaagster uit 2011 geen rekening houden. Verweerder heeft klaagster meermalen tijdens het onderzoek gezegd dat hij bereid was het onderzoek te beëindigen. Volgens verweerder wilde klaagster dit echter niet.

Onder deze omstandigheden kan het College niet vaststellen of klaagster in strijd met artikel 23 van de Beroepscode onnodig aan een onveilig onderzoek is onderworpen, omdat aan het woord van de één niet meer geloof kan worden gehecht dan aan het woord van de ander. In gevallen als deze is het vaste tuchtrechtspraak dat het verwijt van klaagster niet gegrond kan worden bevonden. Dit oordeel berust niet op het uitgangspunt dat het woord van klaagster minder geloof verdient dan dat van verweerder, doch op de omstandigheid dat voor het oordeel of een bepaalde verweten gedraging van de aangeklaagde tuchtrechtelijk verwijtbaar is, eerst moet worden vastgesteld welke feiten daaraan ten grondslag gelegd kunnen worden. Het eerste klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

V.2. Klachtonderdeel 2 houdt in dat de klachten die klaagster bij de directeur van het bureau indiende bij brief van 21 juli 2017 niet serieus zijn genomen. Blijkens de door klaagster overgelegde stukken heeft de directeur bij brief van 22 augustus 2017 gemotiveerd op de klachten geantwoord. In het tuchtrecht is de persoonlijke verwijtbaarheid uitgangspunt aangezien het individuele handelen van de professional daarin centraal staat. Nu klaagster haar klachten bij de directeur heeft neergelegd

en de directeur haar heeft geantwoord, is dit tweede klachtonderdeel ongegrond. Persoonlijke verwijtbaarheid van verweerder op dit vlak kan niet worden vastgesteld.

V.3. Anders dan klaagster aanvoert in haar klachtonderdeel 3, volgt uit de stukken niet dat sprake is van slachtofferbeschuldiging. Verweerder vermeldt in zijn voorlopige rapportage immers dat hij het toestandsbeeld van klaagster onvoldoende kan beoordelen en dat hij een psychiatrische expertise adviseert. Daarmee is klaagster door verweerder niet mede verantwoordelijk gesteld voor de uitslag van het onderzoek. In de door verweerder opgestelde tussentijdse rapportage wordt hierover evenmin een oordeel gegeven. Die rapportage geeft alleen informatie over het tot op dat moment gevolgde proces om tot een rapportage over psychische belastbaarheid te komen. Al met al is klachtonderdeel 3 evenmin gegrond.

V.4. Klachtonderdeel 4 betreft de vraag of verweerder zonder nader overleg met klaagster mocht aannemen dat zij de eerste rapportage had geblokkeerd. Uit de stukken blijkt dat klaagster bij brief van 4 april 2017 gericht aan verweerder vele opmerkingen en algemene vragen betreffende (de conclusies in) de eerste rapportage heeft gesteld. Hierop is door de directeur van het bureau bij brief van 28 april 2017 na raadpleging van verweerder gereageerd. Naar het oordeel van het College heeft de directeur zich in deze brief op zichzelf op het juiste standpunt kunnen stellen dat klaagster niet kan verzoeken om aanpassing van de bevindingen en conclusies van de psycholoog nu deze behoren tot zijn professionele verantwoordelijkheid. Een en ander is in overeenstemming met artikel 93 van de Beroepscode. De opmerkingen en vragen van klaagster van 4 april 2017 aan het adres van verweerder zijn blijkens de brief van 28 april 2017 echter gezien als een klacht die volgens de klachten- en bezwaarprocedure onder supervisie van de staf van het bureau wordt afgehandeld. Dit is naar het oordeel van het College niet juist. Verweerder zelf had klaagster, gelet op het haar in artikel 95 van de Beroepscode toegekende blokkeringsrecht, feitelijk moeten vragen of zij het rapport wilde blokkeren nu hij zijn bevindingen en conclusies daarin - gelet op voormeld artikel 93 van de code - niet zou bijstellen. Dat was tot dan toe namelijk nog niet gebeurd. In de tweede aan de gemeente uitgebrachte rapportage met procesinformatie had verweerder immers slechts gemeld dat de rapportage *“als door mevrouw geblokkeerd wordt beschouwd.”* Door dit na te laten is klaagster niet in de gelegenheid gesteld het blokkeringsrecht in te roepen. Klachtonderdeel 4 is in zoverre gegrond.

V.5. Het College acht het handelen van verweerder echter niet zodanig ernstig dat de oplegging van een maatregel vereist is. De psycholoog had de vraag moeten stellen over feitelijke blokkering. Het is echter niet onbegrijpelijk dat de psycholoog er van uit ging dat klaagster feitelijk tot blokkering had besloten, gelet op de omstandigheid dat de eisen van klaagster met betrekking tot de conclusie en het advies van de eerste rapportage niet gehonoreerd werden door de directie (op geleide van de informatie door verweerder). Verweerder heeft de verwoording van de eisen en de niet-honorering klaarblijkelijk opgevat als een de facto blokkering.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klachtonderdelen 1 tot en met 3 ongegrond;
- verklaart klachtonderdeel 4 gegrond als voormeld;
- legt geen maatregel op.

Aldus gewezen op 14 maart 2018

door:

mr. J.P. Fokker, voorzitter,
mr. E.A.M. Driessen, secretaris,
drs. A.C. van der Horst, mmc,
dr. G.F.E.C. van Linden van den Heuvell,
prof. dr. M.J.M. van Son,
leden

en ondertekend door de voorzitter,

J.P. Fokker.